

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NILS WAHL
28 päivänä kesäkuuta 2018¹

Asia C-296/17

**Wiemer & Trachte GmbH, selvitystilassa,
vastaan
Zhan Oved Tadzher**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Varhoven kasatsionen sad (ylin tuomioistuin, Bulgaria))

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Maksukyvyttömyysmenettelyt – Asetus (EY) N:o 1346/2000 – 3 artiklan 1 kohta – Kansainvälinen toimivalta – 21 artikla – Kuulutuksen julkaiseminen – 24 artikla – Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamatta jättäminen – Velalliselle olevan velvoitteen täyttäminen – Tietämättömyyttä koskeva oletta – Takaisinsaantikanne

Johdanto

1. Esillä oleva ennakkoratkaisupyyntö, jonka Varhoven kasatsionen sad (ylin tuomioistuin, Bulgaria) on esittänyt, koskee maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000² 3 artiklan 1 kohdan, 18 artiklan 2 kohdan sekä 21 ja 24 artiklan tulkintaa.

2. Kyseinen tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuinta esittämään joitakin täsmennyksiä maksukyvyttömyysmenettelyistä välittömästi johtuvia takaisinsaantikanteita koskevan kansainvälisen toimivallan määräytymistä koskeviin sääntöihin sekä konkurssissa olevalle velalliselle olevan velvoitteen täyttäneiden henkilöiden suojan edellytyksiin tilanteessa, jossa tämä velvoite olisi pitänyt täyttää toisessa jäsenvaltiossa vireillä olevan menettelyn selvittäjälle. Unionin tuomioistuinta pyydetään erityisesti ottamaan kantaa merkittävään ja kiistelyyn kysymykseen siitä, onko maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittaneen jäsenvaltion tuomioistuimilla yksinomainen kansainvälinen toimivalta tähän menettelyyn perustuvien kanteiden tutkimiseen vai ei.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan 2, 6, 7, 8, 29 ja 30 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”2) Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokasta ja tehollista toimintaa, ja tämän asetuksen antaminen on tarpeen, jotta saavutettaisiin kyseinen tavoite, joka kuuluu [EY:n] perustamissopimuksen 65 artiklassa tarkoitetun oikeudellisen yhteistyön alaan yksityisoikeudellisissa asioissa.

¹ Alkuperäinen kieli: ranska.

² EYVL 2000, L 160, s. 1.

--

- 6) Tässä asetuksessa olisi suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoitettava säätämään toimivallasta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely ja tehdä päätöksiä, jotka johtuvat välittömästi maksukyvyttömyysmenettelystä ja jotka liittyvät siihen läheisesti. Lisäksi tässä asetuksessa olisi säädettävä niin ikään mainitun periaatteen mukaisesti kyseisten päätösten tunnustamisesta ja sovellettavasta laista.
- 7) Tuomioistuimen toimivaltaa ja tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan vuoden 1968 Brysselin yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna siihen liittymistä koskevilla yleissopimuksilla, soveltamisalaan eivät kuulu maksukyvyttömiä yhtiöiden tai muiden oikeushenkilöiden likvidaatioon liittyvät maksukyvyttömyysmenettelyt, oikeudelliset järjestelyt, akordi ja muut vastaavat menettelyt.
- 8) Jotta saavutettaisiin rajat ylittäviä vaikutuksia omaavien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuuden parantamistavoite, on tarpeen ja aiheellista, että tuomioistuimen toimivaltaa, päätösten tunnustamista ja sovellettavaa lakia tällä alalla koskevat säännökset sisällytettäisiin yhteisön säädökseen, joka on velvoittava ja jäsenvaltioissa sellaisenaan sovellettavissa.

--

- 29) Elinkeinotoimintaan liittyvien näkökohtien vuoksi maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamis päätöksen olennainen sisältö olisi selvittäjän pyynnöstä julkaistava muissa jäsenvaltioissa. Siinä jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka, voidaan julkaiseminen määrätä pakolliseksi. Kummassakaan tapauksessa julkaiseminen ei kuitenkaan voi olla muussa jäsenvaltiossa aloitetun menettelyn tunnustamisen edellytys.
- 30) On mahdollista, että jotkut asianomaiset eivät tosiasiallisesti tiedä menettelyn aloittamisesta ja toimivat vilpittömässä mielessä tavalla, joka on ristiriidassa uuden tilanteen kanssa. Niiden henkilöiden suojaamiseksi, jotka tietämättä menettelyn aloittamisesta toisessa valtiossa tekevät velalliselle maksusuorituksen, joka olisi ollut annettava toisessa valtiossa aloitetun maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjälle, olisi säädettävä, että tällainen maksaja vapautuu velasta.”

4. Tämän asetuksen 3 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kansainvälinen toimivalta”, säädetään seuraavaa:

”1. Sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa velallisella on pääintressien keskus, on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn. Yhteisön ja muun oikeushenkilön pääintressien keskuksen katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa oikeushenkilöllä on sääntömääräinen kotipaikka, jollei muuta näytetä.

2. Jos velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, muun jäsenvaltion tuomioistuin on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn vain, jos velallisella on toimipaikka tässä jäsenvaltiossa. Tällaisen menettelyn vaikutukset rajoittuvat viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.

--”

5. Kyseisen asetuksen 16 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös, jonka on tehnyt 3 artiklan mukaan toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin, on tunnustettava kaikissa muissa jäsenvaltioissa siitä alkaen, kun päätöstä on noudatettava menettelyn aloitusvaltiossa”.

6. Saman asetuksen 18 artiklassa, jonka otsikkona on ”Selvittäjän toimivaltuudet”, säädetään seuraavaa:

”1. Selvittäjä, jonka 3 artiklan 1 kohdan mukaan toimivaltainen tuomioistuin on määrännyt, voi käyttää toisessa jäsenvaltiossa kaikkia niitä toimivaltuuksia, joita hänellä on menettelyn aloitusvaltion lain mukaan, niin kauan kuin siellä ei ole aloitettu toista maksukyvyttömyysmenettelyä tai annettu toista maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen perusteella toimivaltuuksien käytön estävää turvaamista koskevaa toimenpidettä. Hän voi erityisesti siirtää velallisen omaisuutta sen sijaintivaltiosta, jollei 5 tai 7 artiklasta muuta johdu.

2. Selvittäjä, jonka 3 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltainen tuomioistuin on määrännyt, voi esittää toisessa jäsenvaltiossa vaatimuksia oikeudenkäynnissä tai muutoin sillä perusteella, että irtainta omaisuutta on siirretty maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen menettelyn aloitusvaltiosta tähän toiseen jäsenvaltioon. Hän voi myös vaatia oikeustoimen peräyttämistä, milloin se on velkojien edun mukaista.

– –”

7. Asetuksen N:o 1346/2000 21 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kuuluttaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Selvittäjä voi vaatia, että toisessa jäsenvaltiossa julkaistaan kuulutus maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätöksestä ja tarvittaessa selvittäjän määräämistä koskevasta päätöksestä siellä voimassa olevien julkaisemista koskevien säännösten mukaisesti. Tällaisesta kuulutuksesta on muun muassa käytävä ilmi, kenet on määrätty selvittäjäksi ja perustuuko toimivalta 3 artiklan 1 kohtaan vai 3 artiklan 2 kohtaan.

2. Jäsenvaltio, jonka alueella velallisella on toimipaikka, voi kuitenkin säätää julkaisemisen pakolliseksi. Tällöin selvittäjän taikka sen jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen, jossa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu menettely on aloitettu, on huolehdittava julkaisemisesta.”

8. Tämän asetuksen 24 artiklassa, jonka otsikkona on ”Velalliselle olevan veloitteen täyttäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos joku on jäsenvaltiossa täyttänyt veloitteen velalliselle, joka on toisessa jäsenvaltiossa aloitetun maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena, vaikka velvoite olisi ollut täytettävä tämän maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjälle, vapautuu hän veloitteestaan, jos hän ei tiennyt menettelyn alkamisesta.

2. Jos velvoite on täytetty ennen kuin 21 artiklassa tarkoitettu kuulutus on julkaistu, katsotaan, jollei muuta näytetä, että veloitteen täyttänyt osapuoli ei tiennyt menettelyn alkamisesta; jos sitoumus on täytetty kuulutuksen julkaisemisen jälkeen, katsotaan, jollei muuta näytetä, että hän tiesi menettelyn alkamisesta.”

9. Kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sellaisen tuomioistuimen päätös, jonka päätös menettelyn aloittamisesta tunnustetaan 16 artiklan mukaisesti ja joka koskee maksukyvyttömyysmenettelyn kulkua tai päättämistä taikka tuomioistuimen hyväksymää sovintoa, on niin ikään tunnustettava ilman eri muodollisuuksia. – –

Mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, on sovellettava myös maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvaan ja siihen läheisesti liittyvään päätökseen, silloinkin kun sen on antanut muu tuomioistuin.

Mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, on sovellettava vastaavasti turvaamista koskevasta toimenpiteestä tehtyyn päätökseen, joka on annettu maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen tekemisen jälkeen.”

Pääasia, ennakkoratkaisukysymykset ja asian käsittely unionin tuomioistuimessa

10. Wiemer & Trachte GmbH on osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Dortmund, Saksa. Sofiyski gradski sad (Sofian kaupungin alioikeus, Bulgaria) määräsi 10.5.2004 tekemällä päätöksellä Wiemer & Trachten sivuliikkeen merkittäväksi Bulgarian kaupparekisteriin.

11. Amtsgericht Dortmundin (Dortmundin alioikeus, Saksa) 3.4.2007 tekemällä päätöksellä Wiemer & Trachtelle määrättiin väliaikainen selvittäjä ja samalla määrättiin siitä, että yhtiön oikeustoimet ovat päteviä vain, jos tämä selvittäjä antaa niihin suostumuksen. Tämä ensimmäinen päätös merkittiin Saksan rekisteriin 4.4.2007. Kyseisen tuomioistuimen 21.5.2007 tekemällä toisella päätöksellä, joka merkittiin rekisteriin 24.5.2007, Wiemer & Trachtelle määrättiin yleinen omaisuuden disponointikielto. Kyseisen tuomioistuimen 1.6.2007 antamalla kolmannella päätöksellä aloitettiin yhtiön omaisuutta koskeva maksukyvyttömyysmenettely. Tämä kolmas päätös merkittiin rekisteriin 5.6.2007.

12. Wiemer & Trachten pankkitililtä Obedinena Balgarska banka AD:ssä siirrettiin bulgarialaisen sivuliikkeen johtajan välityksellä Zhan Oved Tadzherin tilille 18.4.2007 2 149,30 euroa ”matkakuluina” ja 20.4.2007 40 000 euroa ”ennakkomaksuna yritystoimintaan liittyvistä menoista”.

13. Wiemer & Trachte nosti Sofiyski gradski sadissa Tadzheria vastaan kanteen, jossa se väitti, että nämä tilisiirrot eivät olleet päteviä, koska ne oli toteutettu maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen. Se vaati, että edellä mainitut summat laillisine korkoineen palautetaan maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevaan omaisuuteen.

14. Tadzher väitti, että bulgarialaisella tuomioistuimella ei ollut toimivaltaa tutkia asiaa, että ennakkomaksua yritystoimintaan liittyvistä menoista vastaavaa summaa ei ollut käytetty ja että 40 000 euron summa oli maksettu takaisin Wiemer & Trachtelle 25.4.2007.

15. Sofiyski gradski sad ei hyväksynyt ensimmäisessä oikeusasteessa väitettä bulgarialaisen tuomioistuimen toimivallan puuttumisesta, eikä sitä hyväksynyt myöskään Sofiyski apelativen sad (Sofian ylioikeus, Bulgaria) muutoksenhakuasteessa. Varhoven kasatsionen sadin jaosto totesi 28.1.2013 antamallaan päätöksellä, että kassaatiovalitusta tästä muutoksenhakuasteesta annetusta päätöksestä ei voitu ottaa tutkittavaksi ja että kyseinen päätös, jolla tunnustettiin bulgarialaisen tuomioistuimen toimivalta pääasian ratkaisemiseen, oli lainvoimainen.

16. Sofiyski gradski sadin hyväksyttyä Wiemer & Trachten nostaman kanteen Tadzher valitti tästä ratkaisusta. Sofiyski apelativen sad kumosi 26.7.2016 ensimmäisessä oikeusasteessa annetun ratkaisun ja hylkäsi maksuvaatimuksen perusteettomana ja toteen näyttämättömänä.

17. Wiemer & Trachte teki tämän jälkeen kassaatiovalituksen Varhoven kasatsionen sadiin Sofiyski apelativen sadin tuomiosta ja vetosi siihen, että asetuksen N:o 1346/2000 24 artikla ei ollut sovellettavissa asiaan.

18. Tässä tilanteessa Varhoven kasatsionen sad päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [asetuksen N:o 1346/2000] 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sen jäsenvaltion tuomioistuinten, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, toimivalta sellaista vastaajaa, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, vastaan nostetun maksukyvyttömyyteen

perustuvan takaisinsaantikanteen osalta on yksinomainen, vai onko selvittäjällä asetuksen 18 artiklan 2 kohdassa säädettyssä tapauksessa oikeus nostaa takaisinsaantikanne sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jonka alueella on vastaajan kotipaikka, jos selvittäjän takaisinsaantikanne perustuu toisessa jäsenvaltiossa tehtyyn irtainta omaisuutta koskevaan oikeustoimeen?

- 2) Sovelletaanko asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä 1 kohdan kanssa, säädettyä vapautusta sellaiseen velalliselle olevan veloitteen täyttämiseen jäsenvaltiossa, jonka on suorittanut kyseisessä jäsenvaltiossa rekisteröidyn velallisyhtiön sivuliikkeen johtaja, jos veloitteen täyttämisaikana toisessa jäsenvaltiossa oli jätetty hakemus velallisen omaisuutta koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi ja oli määrätty väliaikainen selvittäjä muttei tehty vielä päätöstä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta?
- 3) Voidaanko velalliselle olevaa veloitetta koskevaa asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 1 kohtaa soveltaa rahamäärän maksamiseen velalliselle, jos velallisen alun perin tekemä kyseisen määrän siirtäminen veloitteen täyttäneelle osapuolelle on maksukyvyttömyystuomioistuimen kansallisen oikeuden nojalla pätemätön ja pätemättömyys on seurausta maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta?
- 4) Voidaanko asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdan mukaista oletusta siitä, että veloitteen täyttänyt osapuoli ei tiennyt menettelyn alkamisesta, soveltaa, jos asetuksen 21 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä mainitut tahot eivät ole ryhtyneet tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaa niiden maksukyvyttömyystuomioistuimen päätösten, joissa määrättiin väliaikaisesta selvittäjästä ja siitä, että yhtiön oikeustoimet ovat päteviä vain, jos väliaikainen selvittäjä antaa suostumuksen niihin, kuuluttamisen sen jäsenvaltion rekisterissä, jonka alueella velallisella on sivuliike, jos jäsenvaltio, jossa on sivuliikkeen kotipaikka, säätää näiden päätösten pakollisesta kuuluttamisesta, vaikka se tunnustaa ne asetuksen 25 artiklan, luettuna yhdessä 16 artiklan kanssa, mukaisesti?"

19. Kirjallisia huomautuksia toimittivat Wiemer & Trachte ja Euroopan komissio. Asiassa pidettiin 3.5.2018 istunto, johon nämä osapuolet osallistuivat.

Asian arviointi

20. Koska asiayhteys, jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on päätenyt esittämään nyt esillä olevan ennakkoratkaisupyynnön, ei mielestäni ole täysin selvä, on paikallaan esittää joitakin alustavia toteamuksia tästä asiayhteydestä ja näiden toteamusten myötä siitä, onko esitetyillä kysymyksillä merkitystä asian ratkaisun kannalta.

Alustavat toteamukset tosiseikoista ja ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämien kysymysten merkityksestä asian ratkaisun kannalta

21. Esillä olevassa asiassa on perusteltuja syitä epäillä, onko ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimet esittämällä kysymyksillä merkitystä asian ratkaisun kannalta. Kansallinen tuomioistuin näyttää jo ratkaiseen kysymyksen, joka koskee bulgariaalaisten tuomioistuinten toimivaltaa valittajan nostaman kanteen tutkimiseen (ja joka on keskeisessä asemassa ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä). Lisäksi unionin tuomioistuimelle toimitetun asiakirja-aineiston mukaan se, onko pääasiassa kyseessä oleva oikeustoimi toteutunut, on edelleen riidanalaista, kuten myös istunnossa vahvistettiin.

22. Ensinnäkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamien tietojen mukaan yksi sen jaostoista näyttää ratkaiseen lainvoimaisesti³ asian siten, että bulgarialaisilla tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista Wiemer & Trachten nostama kanne, mikä voisi tehdä kysymyksen kansainvälisestä toimivallasta pääasian oikeusriidan ratkaisemiseen tarpeettoman. Näin ollen on olemassa kohtuullinen epäily ensimmäisen kysymyksen merkityksestä pääasian ratkaisun kannalta.

23. Kun otetaan joka tapauksessa huomioon oletettava, jonka mukaan ennakkoratkaisukysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta, ei kuitenkaan voida pitää poissuljettuna, että on vielä ratkaistava, millä perusteella bulgarialaiset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia tutkimaan valittajan nostaman kanteen. Tässä tarkoituksessa on tarpeen selvittää, kuten ensimmäisessä kysymyksessä annetaan ymmärtää, viitataan pääasian oikeusriidassa asetuksessa N:o 1346/2000 tarkoitettuihin mahdollisuuksiin kanteiden nostamiseen.

24. Tähän kysymykseen annettavalla vastauksella on mahdollisesti huomattavia seurauksia riidanalaisten summien palauttamisvaatimuksen perusteltavuuden tutkimiseen. Sen perusteella määräytyy erityisesti, voiko pääasian vastapuoli mahdollisesti vedota asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 1 kohdassa säädettyyn veloitteesta vapautumiseen.

25. Toiseksi on todettava, että kuten valittajan istunnossa esittämistä täsmennyksistä ilmenee, kyseessä olevan maksun toteutuminen on edelleen riidanalaista ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.

26. On huomattava, että vaikka Dortmundin alioikeuden 3.4.2007 tekemällä päätöksellä Wiemer & Trachten irtainta omaisuutta koskevien oikeustoimien hyväksymistä varten oli määrätty väliaikainen selvittäjä, yhteensä 42 149,30 euron suuruinen summa oli maksettu vähän sen jälkeen (18. ja 20.4.2007) tämän yhtiön bulgarialaisen sivuliikkeen tililtä vastapuolen nimissä avatulle tilille. Tämä summa on vastapuolen mukaan suurelta osin maksettu takaisin 25.4.2007 sen maksettua valittajan Bulgarian sivuliikkeelle 40 000 euroa.

27. Näissä olosuhteissa Wiemer & Trachte päätti nostaa kanteen, jossa se vaati ensimmäisen siirron toteamista pätemättömäksi ja tämän summan palauttamista. Vaikka asiaa ensimmäisenä oikeusasteena käsitellyt tuomioistuin (Sofiyski gradski sad) hyväksyi kyseisen kanteen, muutoksenhakutuomioistuin (Sofiyski apelativen sad) piti sitä perusteettomana.

28. Pääasian valittaja Wiemer & Trachte kiistää ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamukset, joiden mukaan ”asianosaisten kesken on riidatonta, että vastapuoli on suorittanut 40 000 euron maksun 25.4.2007”, ja joiden mukaan ”oikeusriidassa on kyse siitä, merkitseekö tämä maksu velalliselle olevan veloitteen täyttämistä ja onko se pätevä”.

29. Valittajan mukaan – ja kuten se täsmensi istunnossa – 40 000 euron summan palauttamista ei ollut koskaan tapahtunut. Jos näin on, minkä vahvistaminen tai virheelliseksi toteaminen kuuluu yksin ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle,⁴ toinen, kolmas ja neljäs ennakkoratkaisukysymys menettävät suurelta osin merkityksensä.

30. Kun otetaan vielä huomioon oletettava, jonka mukaan kansallisen tuomioistuimen esittämällä unionin oikeuden tulkintaa koskevilla kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta, esillä oleva ennakkoratkaisupyyntö voidaan kuitenkin ottaa tutkittavaksi.

3 On syytä tuoda esille, että Varhoven kasatsionen sadin eräs kokoonpano otti 28.1.2013 antamallaan ratkaisulla bulgarialaisten tuomioistuinten toimivaltaa puoltavan kannan 12.2.2009 annetun tuomion Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83) perusteella.

4 Pääasian valittaja totesi, että kysymys tätä maksua koskevasta näytöstä on sen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa tekemän valituksen keskeinen osa.

Ensimmäinen kysymys: sen jäsenvaltion tuomioistuinten, jonka alueella maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu, yksinomaisen tai vaihtoehtoinen toimivalta velallisen maksukyvyttömyyteen perustuvien takaisinsaantikanteiden tutkimiseen

31. Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, onko sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jonka alueella maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu, yksinomaisen toimivalta maksukyvyttömyyteen perustuvien takaisinsaantikanteiden tutkimiseen vai onko tämä toimivalta sitä vastoin vaihtoehtoinen, jolloin selvittäjä voisi aina nostaa tällaisia kanteita muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

32. Tässä tapauksessa on kaksi vastakkaista tulkintalinjaa.

33. Ensimmäisessä tulkintalinjassa, joka perustuu erityisesti vis attractiva concursus -sääntöön⁵ ja jolla on tietty historiallinen perusta,⁶ ainoastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, ovat toimivaltaisia tutkimaan maksukyvyttömyyteen liittyvät kanteet, jos nämä kanteet johtuvat välittömästi maksukyvyttömyydestä ja liittyvät siihen läheisesti. Koska takaisinsaantikanteiden on katsottava liittyvän maksukyvyttömyysmenettelyyn, kuten unionin tuomioistuin on jo todennut,⁷ maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista käsitelleiden tuomioistuinten toimivalta on tämän tulkintalinjan mukaan kaikkien muiden tuomioistuinten toimivaltaan nähden yksinomaisen.

34. Toisessa lähestymistavassa, joka komission mukaan perustuu asetuksen N:o 1346/2000 systemaattiseen ja teleologiseen tulkintaan, kyseistä toimivaltaa voidaan pitää vain vaihtoehtoisena. Takaisinsaantikanteet voivat koskea aloja ja velvoitteita, jotka eivät välttämättä liity maksukyvyttömyyttä koskevaan päämenettelyyn, minkä lisäksi selvittäjän mahdollisuuksia nostaa tällaisia kanteita pitäisi olla rajoittamatta maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuuden varmistamiseksi.

35. Ennen kuin tähän kysymykseen vastataan suoraan, on aluksi esitettävä joitakin yleisluonteisia toteamuksia asetuksen N:o 1346/2000 ulottuvuudesta ja periaatteista, jotka siinä vahvistetaan tuomioistuimen toimivallan osalta.

Yleisiä täsmennyksiä asetukseen N:o 1346/2000 perustuvien erityisten sääntöjen ulottuvuudesta

36. Tarvitsematta palata tässä yksityiskohtaisesti asetuksen N:o 1346/2000 historialliseen taustaan ja täsmälliseen sisältöön⁸ on korostettava, että yksi tämän asetuksen ensisijaisista tavoitteista on pyrkimys taata maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuus siten, että samalla kuitenkin vältetään forum shopping -tilanteet.⁹ Kyseisellä asetuksella on siten tarkoitus yhdenmukaistaa kansainvälisen yksityisoikeuden säännöt (eikä aineellisoikeudellisia sääntöjä), joita sovelletaan ”sellaiseen velallisen kaikkia velkoja koskevaan maksukyvyttömyysmenettelyyn, jossa velallinen menettää osittain tai kokonaan määräysvallan omaisuuteensa ja jossa määrätään selvittäjä”.¹⁰

5 Tämän säännön mukaan tuomioistuin, joka aloittaa maksukyvyttömyysmenettelyn, keskittää toimivaltansa alle varsinaisen maksukyvyttömyysmenettelyn lisäksi kaikki maksukyvyttömyydestä johtuvat vaateet. Vaikka on mahdollista, kuten komissio toteaa huomautuksissaan, löytää ilmaisu tästä säännöstä 22.2.1979 annetussa tuomiossa Gourdain (133/78, EU:C:1979:49), sen vahvistamisen on todettava synnyttävän suurta erimielisyyttä.

6 Ks. mm. julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575, alaviite 33).

7 Ks. tuomio 12.2.2009, Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83).

8 Ks. tältä osin mm. julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2005:500, 6–26 kohta).

9 Ks. mm. asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan toinen, neljäs ja kahdeksas perustelukappale.

10 Ks. asetuksen N:o 1346/2000 1 artiklan 1 kohta.

37. Tällä asetuksella pyritään erityisesti täyttämään sääntelyaukot, jotka johtuvat siitä, että konkurssimenettelyt oli nimenomaisesti jätetty Brysselin yleissopimuksen¹¹ (ja sitä seuranneen neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001¹²) soveltamisalan ulkopuolelle. Tarkemmin ottaen sillä pyritään yhdenmukaistamaan sovellettavan lain, kansainvälisen toimivallan ja ulkomaisten tuomioiden vaikutuksen (tunnustaminen ja täytäntöönpano) määräytymistä koskevat säännöt. Tällä tavoin asetuksella N:o 1346/2000 voidaan sen soveltamisalalla korvata jäsenvaltioiden yhteisessä kansainvälisessä yksityisoikeudessa siihen mennessä vakiintuneet ratkaisut.

38. Kuten Virgósin ja Schmitin selvityksessä,¹³ josta voi olla hyötyä tätä asetusta tulkittaessa,¹⁴ todetaan, maksukyvyttömyysmenettely, joka on velallisen kaikkia velkoja koskeva menettely, edellyttää, että oikeudelliset tilanteet määritellään selvästi.

39. Tällaisten menettelyjen tehokkuus edellyttää, että jäsenvaltiot tunnustavat menettelyn aloittaneen valtion tuomioistuinten toimivallan, niiden selvittäjien toimivaltuudet sekä niiden ratkaisujen oikeusvaikutukset.¹⁵

40. Kansainvälistä toimivaltaa koskeva asetuksista N:o 1346/2000 seuraava järjestelmä perustuu sen 3 artiklassa tehtyyn jaotteluun päämenettelyjen (vaikutuksiltaan yleiset menettelyt) ja sekundäärimenettelyjen (alueelliset menettelyt) välillä.¹⁶ Kun jäsenvaltioiden yleisesti sovellettavassa oikeudessa hyväksyttiin pääsääntöisesti, että kansalliset tuomioistuimet voivat todeta olevansa toimivaltaisia aloittamaan kaikkia velkoja koskevan menettelyn useilla perusteilla (kuten osapuolen kansalaisuuden tai velallisen kyseisessä maassa olevien intressien perusteella), asetuksessa N:o 1346/2000 annetaan jäsenvaltioiden tuomioistuimille oikeus toimivaltaisuutensa toteamiseen ainoastaan kahden kriteerin perusteella: velallisen pääintressien keskuksen ja kyseessä olevassa valtiossa olevan toimipaikan perusteella.

41. Maksukyvyttömyyteen perustuvista takaisinsaantikanteista Virgósin ja Schmitin selvityksen 77 kohdassa todetaan tuomiossa Gourdain¹⁷ esitettyyn näkemykseen viitaten, että ”keskittäminen on paikallaan tilanteissa, joissa kanteet johtuvat välittömästi maksukyvyttömyydestä ja liittyvät läheisesti maksukyvyttömyysmenettelyyn”.

42. Yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi tämän näkemyksen todetessaan tuomiossa Seagon,¹⁸ että asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sen jäsenvaltion, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, tuomioistuimilla on toimivalta tutkia maksukyvyttömyyteen perustuva takaisinsaantikanne, joka on nostettu sellaista kolmatta osapuolta vastaan, jonka sääntömääräinen kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa.

11 Tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskeva 27.9.1968 allekirjoitettu yleissopimus (EYVL 1972, L 299, s. 32; jäljempänä Brysselin yleissopimus).

12 Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annettu neuvoston asetus (EYVL 2001, L 12, s. 1, jäljempänä Bryssel I -asetus).

13 M. Virgósin ja E. Schmitin 3.5.1996 antama selvitys maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevasta yleissopimuksesta, Euroopan unionin neuvoston asiakirja, 6500/96, DRS 8 (CFC), 3 kohta (jäljempänä Virgósin ja Schmitin selvitys).

14 Ks. julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, 2 kohta).

15 Ks. Virgósin ja Schmitin selvitys, 7–9 kohta.

16 Maksukyvyttömyysmenettelyllä, jonka kyseisen artiklan 1 kohdan mukaisesti aloittaa sen jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin, jossa velallisella on pääintressien keskus, ja jota kutsutaan päämenettelyksi (tai vaikutukseltaan yleiseksi menettelyksi), on universaalivaikutus, sillä sitä sovelletaan kaikissa niissä jäsenvaltioissa, joissa asetusta sovelletaan, olevaan velallisen omaisuuteen. Vaikka menettelyn voi kyseisen artiklan 2 kohdan mukaisesti aloittaa myöhemmin sen jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin, jossa velallisella on toimipaikka, kyseisen sekundäärimenettelyksi (tai alueelliseksi menettelyksi) kutsutun menettelyn vaikutus rajoittuu velallisen omaisuuteen, joka sijaitsee viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa (ks. tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC, C-341/04, EU:C:2006:281, 28 kohta).

17 Tuomio 22.2.1979, Gourdain (133/78, EU:C:1979:49).

18 Tuomio 12.2.2009, Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83, 28 kohta).

43. Tämä ratkaisu on omaksuttu myös asetuksella (EU) 2015/848¹⁹ toteutetun uudelleen laatimisen yhteydessä. Tämän asetuksen 6 artiklassa säädetään, että ”sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu 3 artiklan mukaisesti, on toimivalta tutkia maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvat tai siihen läheisesti liittyvät kanteet, kuten takaisinsaantikanteet”.²⁰

44. Näin ollen takaisinsaantikanne, jolla velallisen selvittäjä vaatii maksukyvyttömyysmenettelyn, kuten pääasiassa kyseessä olevan Wiemer & Trachten maksukyvyttömyysmenettelyn, aloittamisen jälkeen kolmannelle osapuolelle perusteettomasti maksetun summan palauttamista, kuuluu asetuksessa N:o 1346/2000 tarkoitettuihin kanteisiin.

45. Onko tämä toimivalta kuitenkin yksinomainen siinä merkityksessä, että vis attractiva concursus -säännön soveltaminen siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu, estää kanteiden (erityisesti takaisinsaantikanteiden) nostamisen muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimissa?

46. Kuten tulen jäljempänä olevissa perusteluissa esittämään, mielestäni tähän kysymykseen voidaan vastata vain myöntävästi.

Takaisinsaantikanteen yksinomainen tai vaihtoehtoinen luonne

47. Asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti pääintressien keskus on kansainvälisen toimivallan osalta asetuksella N:o 1346/2000 käyttöön otetun järjestelmän perusta.

48. Sovellettaessa vis attractiva concursus -sääntöä, jonka tarkoituksena on välttää oikeusriidan ”liukeneminen” läheisyyden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi, maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaneeseen valtioon olisi lähtökohtaisesti keskitettävä paitsi tuomioistuimen toimivalta myös sovellettava oikeus ja tässä yhteydessä annettujen tuomioistuinten ratkaisujen täytäntöönpano.

49. Jos kuitenkin pitäydytään pelkästään asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohdan sanamuodossa, siinä ei ole ilmaistu selvästi vis attractiva concursus -sääntöä, sillä tässä säännöksessä ei todeta nimenomaisesti, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisvaiheessa toimivaltaiseksi todetuilla tuomioistuimilla on myös yksin toimivalta tutkia tästä menettelystä johtuvat tai siihen läheisesti liittyvät kanteet. Kyseisessä säännöksessä säädetään ainoastaan maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn osalta, että sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa velallisella on pääintressien keskus, on toimivaltainen *aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn*.

50. Se, että tässä säännöksessä ei säädetä maksukyvyttömyysmenettelyä koskevien ja siihen läheisesti liittyvien kanteiden tutkimisesta, mikä selittyy aivan varmasti sillä, että jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksissä ymmärretään vis attractiva concursus -sääntö eri tavoin, on johtanut toisistaan vahvasti poikkeaviin tulkintoihin siitä, onko muilla kuin sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, mahdollisuus tutkia kyseisiin menettelyihin liittyviä kanteita.

51. Tarkasteltaessa erityisesti takaisinsaantikanteita, joilla tarkoitetaan kaikkia kanteita, joilla on velallisen maksukyvyttömyyden perusteella tarkoitus saada velallisen toteuttamat ja tämän hyväksi toteutetut oikeustoimet ja muut toimenpiteet peräytetyiksi, on täysin ajateltavissa, että kyseessä olevien tahojen välillä mahdollisesti tehtyihin sopimuksiin liittyvien oikeustoimien ja muiden toimenpiteiden lisäksi ne voivat perustua muihinkin siviili- tai kauppaoikeudellisiin velvoitteisiin. Pitäydyttäessä tällä

¹⁹ Maksukyvyttömyysmenettelyistä 20.5.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EUVL 2015, L 141, s. 19).

²⁰ Ks. myös asetuksen 2015/848 johdanto-osan 35 perustelukappale.

tavoin asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaisessa tulkinnassa ei voida ensi arviolta pitää mahdollisena, että muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimet voitaisiin niiden itse määrittämien alueellista toimivaltaa koskevien sääntöjen nojalla todeta toimivaltaisiksi tutkimaan selvittäjän nostamia takaisinsaantikanteita.

52. Vaihtoehtoista lähestymistapaa kannattavat esittävät kahteen ryhmään kuuluvia väitteitä.

53. Ensinnäkin ne väittävät, että vaikka asetuksella N:o 1346/2000 pyritään rajoittamaan forum shopping -tilanteita, sillä ei sitä vastoin pyritä rajoittamaan tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan nojalla määrätyn selvittäjän toimivaltuuksia. Kuten julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomer totesi ratkaisuehdotuksessaan Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575, 64 kohta ja sitä seuraavat kohdat), koska takaisinsaantikanteen nostaminen maksukyvyttömyyden perusteella on selvittäjälle kuuluva oikeus, voitaisiin katsoa, että tällaisen kanteen ratkaisemisen edellyttämä tuomioistuimen toimivalta ei ole aina yksinomainen.

54. Toiseksi selvittäjän mahdollisuudella nostaa kanteita muissa kuin asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohdan nojalla määritetyissä tuomioistuimissa voitaisiin paitsi vahvistaa selvittäjän pesän oikeuksien ajamiseksi nostamien kanteiden tehokkuutta myös kunnioittaa paremmin oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Tämän säännöksen mukaiset kanteen tutkimiseen toimivaltaisen tuomioistuimen määräytymisperusteet, jotka poikkeavat jäsenvaltioiden tätä ennen itse määrittämistä määräytymisperusteista, voivat johtaa kanteiden nostamiseen sellaisia henkilöitä vastaan, joilla ei ole kotipaikkaa konkurssin oikeuspaikassa, ja siten vaarantaa heidän menettelylliset oikeutensa.

55. Nämä kaikki väitteet ovat mielestäni teleologiselta kannalta pikemminkin vakuuttavia. Rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuuden ja nopeuden tavoitteet puoltavat sitä, että asiassa määrättyllä selvittäjällä on mahdollisuus valita tuomioistuimet, joissa hän haluaa nostaa kanteensa. Tässä mahdollisuudessa on myös se etu, että se helpottaa takaisinsaantikanteiden käsittelyä suoraan kyseessä olevan vastaajan kotipaikan tuomioistuimessa, mikä merkitsee yleensä sitä, että puolustautumisoikeudet otetaan paremmin huomioon.

56. Vaikka myönnän arvostavani näitä väitteitä, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on kuitenkin nähdäkseni menty vis attractiva concursus -säännön hyväksymisen suuntaan. On paikallaan tuoda esille kahden oikeuskäytännön suuntauksen mukaiset opit.

57. Ensimmäinen oikeuskäytännön suuntaus, joka alkoi tuomiosta Gourdain,²¹ koskee tuomioistuimen toimivaltaa sääntelevien eri oikeudellisten instrumenttien soveltamisalan rajaamista.

58. Tällä tuomiolla yhteisöjen tuomioistuin, joka otti kantaa Brysselin yleissopimuksen soveltamisalaan, totesi, että takaisinsaantikanne, jonka tarkoituksena oli lisätä maksukyvyttömyysmenettelyssä olevan yrityksen omaisuutta, oli sidoksissa konkurssimenettelyyn silloin, kun se johtui välittömästi konkurssista ja liittyi läheisesti konkurssimenettelyyn tai akordiin. Tällainen kanne ei siten kuulunut Brysselin yleissopimuksen soveltamisalaan, eikä siihen sovellettu siinä määriteltyjä toimivaltasääntöjä.

21 Tuomio 22.2.1979, Gourdain (133/78, EU:C:1979:49, 4 kohta).

59. Myöhemmissä oikeuskäytännössä,²² joka koskee Bryssel I -asetuksessa sekä asetuksessa N:o 1346/2000 annettujen sääntöjen välistä suhdetta, todetaan varsin selvästi, että on tärkeää, että kansainvälistä toimivaltaa koskevat yhdenmukaiset eurooppalaiset säännöt, jotka on määriteltävä jommassakummassa näistä asetuksista, koskevat kaikkia siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa nostettuja kanteita. On nimittäin vältettävä tuomioistuinten toimivaltaa koskevien kansallisten sääntöjen antamista oikeusvarmuuden vahingoksi.²³

60. Kuten tuomiossa Seagon²⁴ todettiin, asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa käytetään juuri tätä samaa kriteeriä asetuksen kohteen rajaamiseen. Tässä asetuksessa säädetään tämän perustelukappaleen mukaan ”toimivallasta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely ja tehdä päätöksiä, jotka johtuvat välittömästi maksukyvyttömyysmenettelystä ja liittyvät siihen läheisesti”.

61. Toinen oikeuskäytännön suuntaus, joka on ratkaiseva, perustuu juuri tuomioon Seagon.²⁵ Tämän tuomion mukaan asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä annetaan myös kansainvälinen toimivalta jäsenvaltiolle, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, tästä menettelystä välittömästi johtuvien ja siihen läheisesti liittyvien kanteiden tutkimiseen. Kun tässä samassa tuomiossa täsmennetään, että ”kaikkien välittömästi yrityksen maksukyvyttömyyteen liittyvien kanteiden keskittäminen sellaisen jäsenvaltion, jolla on toimivalta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely, tuomioistuimiin, vaikuttaa myös olevan sopusoinnussa – – rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuuden ja nopeuden parantamista koskevan tavoitteen kanssa”, siinä otetaan kantaa, kun tuomio luetaan kokonaisuudessaan, niiden tuomioistuinten yksinomaisen toimivallan puolesta, jotka on todettu toimivaltaisiksi maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamisvaiheessa.²⁶

62. Tätä johtopäätöstä ei voida mielestäni horjuttaa asetuksen N:o 1346/2000 joidenkin sääntösten sanamuotoon perustuvilla väitteillä.

63. Tarkasteltaessa ensinnäkin väitettä, joka perustuu siihen, että tämän asetuksen 18 artiklan 2 kohdassa, joka liittyy ”selvittäjän toimivaltuuksiin”, säädetään kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan nojalla määrätyn selvittäjän mahdollisuudesta nostaa takaisinsaantikanteita muissa jäsenvaltioissa, sen on todettava koskevan sitä erityistä tilannetta, jossa selvittäjä on määrätty tämän saman asetuksen 3 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvan sekundäärimenettelyn yhteydessä.

64. Koska tällaisen menettelyn yhteydessä selvittäjän toimivaltuudet on rajattu alueellisesti, selvittäjällä täytyy erityisesti olla mahdollisuus missä tahansa jäsenvaltiossa oikeudenkäynnissä tai muutoin esittää vaatimuksia oikeustoimen peräyttämiseksi, milloin se on velkojien edun mukaista. Sitä vastoin on huomattava, että asetuksen N:o 1346/2000 18 artiklan 1 kohdassa, joka koskee pääasiassa kyseessä olevan kaltaista tapausta, jossa selvittäjä on määrätty päämenettelyn yhteydessä tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan perusteella, mainitaan ainoastaan selvittäjän mahdollisuus ”käyttää toisessa jäsenvaltiossa kaikkia niitä *toimivaltuuksia*,”²⁷ jotka hänellä on menettelyn aloitusvaltion lain mukaan”.

22 Ks. mm. tuomio 19.4.2012, F-Tex (C-213/10, EU:C:2012:215), joka koski sitä, kuuluuko maksukyvyttömyysmenettelyssä olevan velallisen velkojan, joka toimii tässä maksukyvyttömyysmenettelyssä määrätyn selvittäjän tekemän saatavan luovutuksen perusteella, kolmatta vastaan nostama kanne asetuksen N:o 1346/2000 soveltamisalaan, koska se johtuu välittömästi mainitusta maksukyvyttömyysmenettelystä ja liittyy siihen läheisesti, vai kuuluuko se Bryssel I -asetuksen soveltamisalaan, koska se on siviili- ja kauppaoikeudellinen asia.

23 Ks. tältä osin myös uusi asetus 2015/848, jossa todetaan, että ”tätä asetusta tulkittaessa olisi mahdollisimman suuressa määrin pyrittävä välttämään näiden kahden säädöksen välisiä sääntelyaukkoja”.

24 Tuomio 12.2.2009, Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83, 20 kohta).

25 Tuomio 12.2.2009, Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83, 22, 24 ja 28 kohta).

26 Ks. myös selvityksen ”External Evaluation of Regulation No. 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings” 4.2.6 kohta (saatavilla mm. osoitteessa <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d756fa7-b860-4e36-b1f8-c6640dced486/language-en>).

27 Kursivointi tässä.

Tämä erilainen sanamuoto ei ole sattumaa. Se selittyy juuri sillä, että päämenettelyn yhteydessä määrätyn selvittäjän oletetaan nostavan tähän menettelyyn liittyviä takaisinsaantikanteita sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa menettely on aloitettu. Näin ollen ei edellytetä, että hän voisi vedota mahdollisuuteen nostaa kanteita muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

65. Toiseksi myöskään kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan ei voida vedota. Tämä viimeksi mainittu säännös koskee ainoastaan ”maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvan ja siihen läheisesti liittyvän päätöksen, silloinkin kun sen on antanut muu tuomioistuin”, tunnustamista ja täytäntöönpanoa. Tässä säännöksessä vain hyväksytään se mahdollisuus, että sen jäsenvaltion, jossa maksukyvyttömyysmenettely on mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan perusteella aloitettu, tuomioistuimet tutkivat myös pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kanteen.²⁸

66. On vielä paikallaan korostaa, että uudessa asetuksessa 2015/848, sen 6 artiklan 1 kohdassa, näytetään vahvistettavan suoremmin vis attractiva concursus -sääntö maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvien ja siihen läheisesti liittyvien kanteiden osalta.

67. Tämän viimeksi mainitun asetuksen johdanto-osan 35 perustelukappaleessa viitataan selvästi sen jäsenvaltion tuomioistuinten, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, yksinomaiseen toimivaltaan maksukyvyttömyysmenettelyistä välittömästi johtuvien tai niihin läheisesti liittyvien kanteiden osalta. Tämä yksinomaisuus väistyy ainoastaan, jos kanne liittyy toiseen siviili- ja kauppaoikeuden yleisiin säännöksiin perustuvaan kanteeseen (asetuksen 2015/848 6 artiklan 2 kohta) tai jos kanteiden nostamisen tarkoituksena on seuraamusten määrääminen velallisen johtajille, jotka ovat rikkoneet velvollisuuksiaan, edellyttäen että kyseiset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään tällaisia riitoja kansallisen lainsäädäntönsä nojalla (ks. myös asetuksen 2015/848 johdanto-osan 47 perustelukappale).

68. Kaikesta tästä seuraa, että asetuksen N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sen jäsenvaltion tuomioistuinten, jonka alueella maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu, toimivalta tutkia velallisen maksukyvyttömyyteen perustuvia takaisinsaantikanteita on yksinomainen.

69. Kun otetaan huomioon ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen ehdottamani vastaus, muihin kysymyksiin vastaaminen ei ole enää ehdottoman välttämätöntä, sillä ne perustuvat oletamaan, jonka mukaan bulgarialaiset tuomioistuimet voivat todeta olevansa toimivaltaisia tutkimaan pääasiassa kyseessä olevan takaisinsaantikanteen.²⁹ Jotta asetuksen N:o 1346/2000 II luvun, jonka otsikkona on ”Maksukyvyttömyysmenettelyn tunnustaminen”, säännöksiin voitaisiin vedota, kyseessä täytyy olla tilanne, jossa asian käsiteltäväkseen saaneiden tuomioistuinten, tässä tapauksessa bulgarialaisten tuomioistuinten, kansainvälinen toimivalta on osoitettu tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

70. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin ei yhdy johtopäätökseeni, tarkastelen kuitenkin jäljempänä lyhyesti toista, kolmatta ja neljättä kysymystä.

Toinen, kolmas ja neljäs kysymys: asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan ulottuvuus

71. Kuten Virgósin ja Schmitin selvityksessä selitetään asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan osalta, tämän asetuksen 16 artiklassa säädetyn toisessa jäsenvaltiossa aloitettujen maksukyvyttömyysmenettelyjen automaattisen tunnustamisen vuoksi on mahdollista, että jotkut asianomaiset eivät tosiasiallisesti tiedä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ja toimivat vilpittömässä mielessä tavalla, ”joka on ristiriidassa uuden tilanteen kanssa”.

²⁸ Tuomio 12.2.2009, Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83, 26 kohta).

²⁹ Ks. myös edellä 22–24 kohta.

72. Tällä säännöksellä on siten tarkoitus säännellä tilannetta, jossa velvoite on täytetty vilpittömässä mielessä velalliselle, vaikka se olisi pitänyt täyttää toisessa jäsenvaltiossa aloitetussa maksukyvyttömyysmenettelyssä määrätyle selvittäjälle. Säännöksen mukaan kyseessä oleva henkilö vapautuu velvoitteestaan, jos hän ei tiennyt menettelyn aloittamisesta ja toimi vilpittömässä mielessä.

73. Edelleen Virgósin ja Schmitin selvityksen mukaan oletetaan, ettei henkilö tiennyt maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta, jos asetuksen N:o 1346/2000 21 artiklassa säädettyä kuulutusta ei ole julkaistu kyseisessä valtiossa voimassa olevien säännösten mukaisesti.

74. Kuten komissio huomauttaa, Virgósin ja Schmitin selvityksessä selitetään asetuksen N:o 1346/2000 16, 21 ja 24 artiklan välinen suhde. Kun tämän asetuksen 16 artiklassa säädetään sellaisen päätöksen, jonka on tehnyt kyseisen asetuksen 3 artiklan mukaan toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin, automaattisesta tunnustamisesta, saman asetuksen 24 artiklassa tätä sääntöä lievennetään niiden hyväksi, jotka ovat täyttäneet veloitteen *vilpittömässä mielessä*, jota arvioidaan sen kannalta, että henkilö ei ole tiennyt menettelyn aloittamisesta. Jos velvoite on täytetty ennen kuulutuksen julkaisemista kyseisessä olevassa jäsenvaltiossa, henkilön oletetaan olleen asiasta tietämätön.

75. Näitä säännöksiä on arvioitava kokonaisuudessaan, jolloin on otettava huomioon asetuksen N:o 1346/2000 mukainen automaattisen tunnustamisen järjestelmä ja samalla pyrkimys suojata kolmansia osapuolia, jotka ovat täyttäneet veloitteita vilpittömässä mielessä.

76. Yhteisöjen tuomioistuin totesi tuomiossaan Eurofood³⁰ juhlallisesti, että kuten asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan 22 perustelukappaleesta ilmenee, asetuksen 16 artiklan 1 kohdassa määritelty ensisijaisuussääntö, jonka mukaan jäsenvaltiossa aloitettu maksukyvyttömyysmenettely on tunnustettava kaikissa muissa jäsenvaltioissa siitä alkaen, kun päätöstä on noudatettava menettelyn aloitusvaltiossa, perustuu *keskinäisen luottamuksen periaatteeseen*, joka edellyttää muun muassa, että jäsenvaltion tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on jätetty päämenettelyn aloittamista koskeva hakemus, tarkistaa toimivaltansa kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdan kannalta, eli se toisin sanoen tutkii, onko velallisen pääintressien keskus kyseisessä jäsenvaltiossa. Kuten tämän asetuksen johdanto-osan 22 perustelukappaleessa on täsmennetty, keskinäisen luottamuksen periaate edellyttää sitä vastoin sitä, että muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimet tunnustavat päämenettelyn aloittamista koskevan päätöksen niiden voimatta tutkia sitä, miten ensimmäinen tuomioistuin on arvioinut toimivaltaansa.³¹

77. Toista, kolmatta ja neljättä ennakkoratkaisukysymystä arvioitaessa – mikä tapahtuu jäljempänä esitettävissä perusteluissa – on pidettävä mielessä tämä merkittävä tulkintaperuste.

Toinen kysymys: asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklassa tarkoitetun veloitteesta vapautumisen vaihe

78. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii toisella kysymyksellään selvittämään, missä vaiheessa henkilö voi mahdollisesti vedota asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 1 kohdassa säädettyyn veloitteesta vapautumiseen.

79. Toisin sanoen on ratkaistava, minä ajankohtana voidaan katsoa, että maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu velallisen osalta tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla.

80. Tältä osin tuomiosta EuroFood³² on kiistatta erittäin suurta hyötyä.

30 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, 39 ja 41 kohta).

31 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, 42 kohta).

32 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281).

81. Kyseisessä asiassa yhteisöjen tuomioistuimelta kysyttiin, onko jäsenvaltion tuomioistuimen, jossa on haettu yhtiön likvidaatiomenettelyn aloittamista, päätöstä, jolla määrätään selvittäjä, jolla on sellaiset valtuudet, joista seuraa, että tämän yhtiön johto menettää oikeuden samojen valtuuksien käyttöön, pidettävä asetuksessa N:o 1346/2000 tarkoitettuna päätöksenä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta.

82. Todettuaan, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevista edellytyksistä ja muotomääräyksistä säädetään kansallisessa oikeudessa ja ne vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen,³³ yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että asetuksella N:o 1346/2000 käyttöön otetun järjestelmän tehokkuuden takaamiseksi on tärkeää, että sen 16 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä keskinäisen tunnustamisen periaatetta voidaan soveltaa menettelyn aikana ”mahdollisimman aikaisessa vaiheessa”.³⁴ Tässä asetuksessa tarkoitetuksi ”maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevaksi päätökseksi” on näin ollen katsottava paitsi päätös, joka sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa päätöksen tehnyt tuomioistuin sijaitsee, on muodollisesti luokiteltu aloittamispäätökseksi, myös velallisen maksukyvyttömyyteen perustuvan, kyseisen asetuksen liitteessä A tarkoitettua menettelyn aloittamista koskevan hakemuksen johdosta tehty päätös, kun kyseisen päätöksen johdosta velallinen menettää määräysvallan omaisuuteensa ja kun siinä määrätään tämän saman asetuksen liitteessä C tarkoitettu selvittäjä.³⁵

83. Tämä johtopäätös on mielestäni tehtävä soveltuvin osin tulkittaessa asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklaa.

84. Kuten Virgósin ja Schmitin selvityksessä todetaan (187 kohta), tämä säännös – kuten myös tämän asetuksen 16 artikla – on säädetty niiden epätoivottavien vaikutusten kompensoimiseksi, joita hyvin laajasti ymmärrettyinä maksukyvyttömyysmenettelyjen aloittamispäätösten automaattisella tunnustamisella voi olla kolmansien vilpittömässä mielessä tekemiin oikeustoimiin.

85. Asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan konkreettisenä tarkoituksena on suojata sellaisia kolmansia osapuolia, jotka ovat sen jälkeen, kun maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, vilpittömässä mielessä täyttäneet konkurssissa olevalle velalliselle veloitteen, joka olisi ollut täytettävä selvittäjälle. Henkilön oletetaan olevan vilpittömässä mielessä, jollei muuta näytetä, jos velvoite on täytetty ennen kuin kyseisen asetuksen 21 artiklassa tarkoitettu kuulutus on julkaistu.³⁶ Vastapuolen on kuitenkin aina mahdollista osoittaa, että velvoite on täytetty vilpillisessä mielessä ja ettei velvoitteesta voida näin ollen vapautua.

86. Tämä ratkaisu on myös nimenomaisesti omaksuttu uudessa asetuksessa 2015/848. Sen 2 artiklan 7 kohdan ii alakohdan mukaan tässä asetuksessa ”maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätöksellä” tarkoitetaan tuomioistuimen päätöstä, jossa määrätään selvittäjä, mukaan lukien liitteen B mukaan väliaikainen selvittäjä.

87. Kaikilla näillä perusteilla ehdotan toiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastattavan, että asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklaa sovelletaan velalliselle olevan veloitteen täyttämiseen jäsenvaltiossa, jos veloitteen täyttämiskohdaksi toisessa jäsenvaltiossa oli jätetty hakemus velallisen omaisuutta koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi ja määrätty väliaikainen selvittäjä mutta tuomioistuimen päätöstä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ei ollut vielä tehty jäsenvaltiossa, jonka alueella vastaajan pääintressien keskus sijaitsee.

33 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, 51 kohta).

34 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, 52 kohta).

35 Tuomio 2.5.2006, Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, 54 kohta).

36 Ks. Virgósin ja Schmitin selvitys, 187 kohta. Ks. vastaavasti myös julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus van Buggenhout ja van de Mierop (C-251/12, EU:C:2013:295, 17 ja 18 kohta).

Kolmas kysymys: oikeudellisen velvoitteen luonteen ja sen oikeudellisen perustan merkitys asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan soveltamisen kannalta

88. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kolmannella kysymyksellään, sovelletaanko asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklaa, jos konkurssissa olevan velallisen alun perin tekemä oikeustoimi on maksukyvyttömyystuomioistuimen kansallisen oikeuden nojalla pätemätön ja pätemättömyys on seurausta juuri maksukyvyttömyysmenettelystä.

89. Asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklassa, luettuna yhdessä sen johdanto-osan 30 perustelukappaleen kanssa, säädetään kolmansien osapuolten vilpittömässä mielessä toteuttamien oikeustoimien suojaa koskevasta yleisestä säännöstä tilanteessa, jossa nämä ovat täyttäneet veloitteensa velalliselle ajankohtana, jona ulkomainen maksukyvyttömyysmenettely on jo aloitettu mutta kolmas osapuoli ei ole voinut tietää tästä tilanteesta.

90. Kuten unionin tuomioistuin on täsmentänyt, tämä artikla ei kuulu lainvalintasääntöihin vaan se on aineellisen oikeuden säännös, jota sovelletaan kussakin jäsenvaltiossa *lex concursus*esta riippumatta.³⁷

91. Asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan sanamuodon tai tämän säännöksen tavoitteen suojata vilpittömässä mielessä toimivia kolmansina osapuolina olevia velallisia perusteella ei voida rajoittaa sen soveltamista pelkästään velvoitteisiin, jotka ovat syntyneet ilman mitään yhteyttä maksukyvyttömyysmenettelyyn. Näin ollen kolmannen osapuolen velalliselle olevan veloitteen luonteella tai sen oikeudellisella perustalla ei pitäisi olla merkitystä asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan soveltamisen kannalta.

92. On kuitenkin täsmennettävä, että tätä säännöstä sovelletaan ainoastaan tapauksessa, jossa voidaan edelleen olettaa kaikkien asian olosuhteiden perusteella, että kyseessä oleva kolmas osapuoli ei todella tiennyt maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta, jonka olisi normaalisti pitänyt velvoittaa tämä suorittamaan kyseinen maksu tässä menettelyssä määrätylle selvittäjälle.

93. Kuten olen edellä todennut, joka tapauksessa vastapuolen on aina mahdollista osoittaa, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen kuuluttamatta jättämisestä huolimatta kyseessä oleva kolmas osapuoli on tosiasiallisesti tiennyt tästä menettelystä, että velvoite on täytetty vilpillisessä mielessä ja ettei veloitteesta voida näin ollen vapautua asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

94. Näin ollen kolmannen osapuolen konkurssissa olevalle velalliselle olevan veloitteen oikeudellisella perustalla ei ole merkitystä asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan soveltamisen kannalta. Vastapuolen on aina mahdollista osoittaa, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen kuuluttamatta jättämisestä huolimatta kyseessä oleva kolmas osapuoli on tosiasiallisesti tiennyt tästä menettelystä, että velvoite on täytetty vilpillisessä mielessä ja ettei veloitteesta voida näin ollen vapautua.

Neljäs kysymys: asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdassa säädetyn tietämättömyyttä koskevan oletettaman sovellettavuus

95. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii neljännellä kysymyksellään selvittämään, sovelletaanko asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä säädettyä tietämättömyyttä koskevaa olettamaa, jos päätöksiä, jotka koskevat väliaikaisen selvittäjän määräämistä ja konkurssissa olevan velallisen oikeustoimia, ei ole kuulutettu jäsenvaltiossa, jossa velallisella on kotipaikka, vaikka tämä valtio säätää näiden päätösten pakollisesta kuuluttamisesta tämän asetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

³⁷ Tuomio 19.9.2013, van Buggenhout ja van de Mierop (C-251/12, EU:C:2013:566, 23 kohta).

96. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät epäilyt koskevat tämän oletettaman sovellettavuutta esillä olevan asian olosuhteissa, kun asetuksen N:o 1346/2000 16 artiklan 1 kohdassa ja 25 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään maksukyvyttömyysasioissa toimivaltaisen tuomioistuimen turvaamistoimia koskevien päätösten automaattisesta tunnustamisesta kaikkien muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

97. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamien tietojen mukaan Bulgarian oikeudessa säädetään maksukyvyttömyysmenettelyjen aloittamista koskevien ulkomaisten päätösten pakollisesta kuuluttamisesta.

98. On huomattava, että asetuksen N:o 1346/2000 21 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan yleinen sääntö, jonka mukaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätöksestä ja tarvittaessa selvittäjän määräämistä koskevasta päätöksestä voidaan vapaasti julkaista kuulutus muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa menettely on aloitettu. Tämän asetuksen 21 artiklan 2 kohdassa annetaan poikkeuksellisesti jäsenvaltiolle, jonka alueella velallisella on toimipaikka, oikeus säätää julkaiseminen pakolliseksi. Tällöin selvittäjän taikka sen jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen, jossa menettely on aloitettu, on huolehdittava julkaisemisesta.

99. Mielestäni asetuksella N:o 1346/2000 käyttöön otettu keskinäisen tunnustamisen periaate edellyttää välttämättä, että tämän asetuksen 24 artiklan 2 kohdassa säädettyä tietämättömyyttä koskevaa oletettavaa sovelletaan myös tapauksessa, jossa tämän saman asetuksen 21 artiklan 2 kohdassa mainitut viranomaiset eivät ole ryhtyneet kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tehdyn ulkomaisen päätöksen kuuluttamisen sen jäsenvaltion rekisterissä, jonka alueella vastaajan sivuliikkeellä on kotipaikka.

100. Tämä johtopäätös ilmenee myös asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuodosta. Tässä säännöksessä tarkoitettua oletettavaa tietämättömyydestä, joka koskee maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista, sovelletaan, jos kolmantena osapuolena oleva velallinen on täyttänyt veloitteen konkurssissa olevalle velalliselle ennen tämän asetuksen 21 artiklassa säädettyä kuulutuksen julkaisemista. Tältä osin ei ole asetettu mitään muita edellytyksiä, eikä säännöksen sanamuodossa suljeta pois asetuksen N:o 1346/2000 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua pakollista kuulutuksen julkaisemista.

Ratkaisuehdotus

101. Kaiken edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Varhoven kasatsionen sadin esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

- 1) Maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sen jäsenvaltion tuomioistuinten, jonka alueella maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu, toimivalta tutkia velallisen maksukyvyttömyyteen perustuvia takaisinsaantikanteita on yksinomainen.
- 2) Asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklaa sovelletaan velalliselle olevan veloitteen täyttämiseen jäsenvaltiossa, jos veloitteen täyttämisaikana toisessa jäsenvaltiossa oli jätetty hakemus velallisen omaisuutta koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi ja määrätty väliaikainen selvittäjä mutta tuomioistuimen päätöstä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ei ollut vielä tehty jäsenvaltiossa, jonka alueella vastaajan pääintressien keskus sijaitsee.
- 3) Kolmannen osapuolen konkurssissa olevalle velalliselle olevan veloitteen oikeudellisella perustalla ei ole merkitystä asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan soveltamisen kannalta.

- 4) Asetuksen N:o 1346/2000 24 artiklan 2 kohdassa säädettyä tietämättömyyttä koskevaa olettaa sovelletaan myös, jos tämän asetuksen 21 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä mainitut viranomaiset eivät ole ryhtyneet kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tehdyn ulkomaisen päätöksen kuuluttamisen sen jäsenvaltion rekisterissä, jonka alueella velallisen sivuliikkeellä on kotipaikka, vaikka tämän jäsenvaltion oikeudessa säädetään tämän päätöksen pakollisesta kuuluttamisesta.